

זמני: השבת

בניסת השבת: 55:17

יציאת השבת: 15:18

עלון מס' 104
כ"ד תשרי תשע"א

בראשית

"בְּרֵאשִׁית, בְּרָא אֱ-לֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם,

וְאֶת הָאָרֶץ"

(בראשית, א', א')

"בראשית"

ראשית דבר - צריך יהודי לדעת כי: "ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", שיש לנהיג לבירה ואין הדברים מתנהלים. חלילה, לטלילהם.

רבי מנחם מנדל מקוצק

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפוך"...

"לְפָתוֹז זִמְטָאת רֵבִין" (בראשית ד', ז')

אמר ר' תנחום יש כלבים ברומי שיודעים לדאוג לפרנסתם בחכמה הכיצד?

הולך הכלב ויושב בשוק לפני הנחתום המוכר פת, ועושה עצמו כאילו מתנמנם כדי שהאופה לא ישים לב אליו. כאשר רואה האופה שהכלב מנמנם אין הוא חושש מפניו ואז.. הכלב קם ושומט את כל הכיכרות על הקרקע ובעוד שהאופה מקבצם חזרה, הכלב גונב אחד מהלחמים ובורח...

הולך הכלב ויושב בשוק לפני הנחתום המוכר פת, ועושה עצמו כאילו מתנמנם כדי שהאופה לא ישים לב אליו. כאשר רואה האופה שהכלב מנמנם אין הוא חושש מפניו ואז.. הכלב קם ושומט את כל הכיכרות על הקרקע ובעוד שהאופה מקבצם חזרה, הכלב גונב אחד מהלחמים ובורח...

כך מתארים חז"ל את דרכו של יצר הרע, אך אם נתבונן במשל מדוע הכלב שומט את כל הכיכרות? שיקח אחד מהם כי זה מה שרצה? אולם אם הכלב היה לוקח כיכר אחד מבלי להפיל את כל הכיכרות לא היה במעשיו חכמה מרובה, שהרי מה שעשה את עצמו כמתנמנם לבל יבחינו כך היא דרכו של כל גנב... והיכן היא חכמת הכלבים, הרי ירצה הוא לחזור ולקחת עוד ככרות בעתיד?

כך דרכו של יצר הרע, פוחד הוא מהאדם שיקום להלחם בו לאחר שנכשל בפעם הראשונה ושוב לא יוכל לאדם. מה עושה? נותן לאדם "שוחד" שירגיש כמנצח.. לדוגמא: אם האדם קם מאוחר אז כ"שוחד" נותן לו להתפלל בכוונה, העיקר שיתרגל לישון מאוחר... אח"כ מפריע לו להתפלל, אך ממציא לו איזו גמילות חסד חשובה.. כך גורר יצר הרע את האדם הוא מכה באדם ומזדרז לחבוש את פצעיו לבל יכעס יותר מדי...

ולכן הזהירו חכמים "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע" (ברכות) פירש רש"י הקדוש: ירגיז- יעשה מלחמה עם יצר הרע. לא להיות שאנן אלא לצאת למלחמה נגדו...

אולם הכלב יודע שאם ייגש לגנוב כיכר אחד, יקום עליו רוגז האופה וישמר מפניו בפעם הבאה, לפיכך הוא גונב וגם מרגיע את האופה והיאך?

מתוך אוצרות התורה
מתוך "קול דודי דופק"

הבוֹשָׁה מְבִיאה לִידֵי יִרְאֵת חֵטָא רַנְחִמו

"אֲשֶׁר בְּרָא אֱ-לֹהִים לַעֲשׂוֹת"
(בראשית, ב', ג')

הקב"ה ברא את האדם, כדי שהוא עצמו יתקן את עצמו, שיעשה ויעצב את עצמו.

רבי שלמה קלוגר

קריאת שמע כנגד ערווה

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

חכמים למדו מהפסוק (דברים כג טו)
"כי ה' א-להיך מתהלך בקרב

מתניך והיה מתניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר",
שבכל מקום שה' א-להינו מתהלך עימו, דהיינו כשאנו
עוסקים בקריאת שמע ותפלה או בדברי תורה, צריך
ליזהר שלא יראה ה' בנו ערות דבר, דהיינו שלא יהיה דבר
ערווה כנגד פניו של אדם הקורא או המתפלל.
ולכן אסור לקרוא קריאת שמע או להתפלל או לברך
ברכה ולומר כל דבר שבקדושה, או ללמוד בדברי תורה,
כשהוא ערום, וכן כנגד חבירו כשהוא ערום.

(וכל זה באופן שהוא מוציא בשפתיו, אבל אם רק מהרהר בדברי תורה מותר. לפיכך המתרחץ
באמבטיה פרטית, מותר לו לשמוע דברי קדושה מרדיו או מטיפף וכיוצא בזה).

ואף כנגד קטן ערום אין לקרוא, אלא שאם הוא בן מתחת
לגיל 9 שנים או בת מתחת לגיל 3 שנים יש מתירים
לקרוא, ובפרט בברכות אפשר להקל. ולכן בברית המילה
אין צריך לכסות הקטן כשמברכים.

ואם הוא קורא כנגד אישה החמירו חכמים יותר, שאף אם
רק טפח (8 ס"מ) מגולה באישה במקום שחייבת לכסותו,
ואפילו היא אשתו, אסור לברך ולקרוא קריאת שמע
כנגדה. ואפילו במקום שרוב הנשים הולכות בבגדי
פריצות, ללא שרוולים וכדומה, אסור לברך ולקרוא
קריאת שמע כנגדן, ואין חילוק בזה בין הזמנים והמקומות.
וכל זה מדובר כשרואה אותה בראיה סתמית, אבל אם
מסתכל בה בכוונה ליהנות מיופיה, אסור לקרוא קריאת
שמע ולברך אפילו כנגד פניה וידיה של אישה שאינה
צריכה לכסותם (חוץ מעצם האיפור להסתכל אפילו באצבע קטנה של אישה, אם הוא
מתכוון ליהנות ממנה). ורק כשאינו מסתכל בה דרך הנאה, אלא
בראיה סתם, מותר לקרוא קריאת שמע ולברך כנגד פניה
וידיה, אע"פ שאינה אשתו.

"וכל שינוי השדה, טרם יהיה
בָּאָרֶץ, וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה,
טָרֵם יִצְמָוּ, כִּי לֹא הִמְטִיר ה'
אֶ-כְּלֵהִים, עַל-הָאָרֶץ,
וְאָדָם אֵין, לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה"
(בראשית, ב', ה')

ופירש רש"י: "ומה טעם לא
המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את
האדמה ואין מכיר בטובתם של
גשמים, וכשבא אדם וידע שהם
צורך לעולם התפלל עליהם וירדו,
וצמחו האילנות והדשאים".

כאן כתוב היסוד הנודע, שכל דבר שאדם
רוצה להשיגו - הן בגשמיות והן ברוחניות -
הצורה להשיגו היא רק על ידי תפילה.
בלי תפילה אי אפשר להשיג מאומה!
בלבבי משכן אבנה

מסופר שבאחד מביקוריו של הח"ח אצל הרופא,
שאל אותו הרופא, אנשים כמוני איך יזכו לחיי העוה"ב?
ענה לו הכהן הגדול זיע"א: כתוב בפרשת בראשית
"ועץ החיים בתוך הגן" ותירגם המתרגם באמצעותא דגנא,
ולכאורה, אינו מובן למה התורה מדגישה בתוך הגן
באמצעו. מה משנה לנו אם נמצא באמצע או בקצה הגן?
אלא הכתוב מרמז לנו שעץ החיים הוא באמצע והגישה
אליו הוא מכל צד. אל לנו לחשוב כי רק דרך אחת מובילה
לעץ החיים. משמיע לנו הכתוב שהגישה אליו מכל צד.

כל אדם בין אם
עיסוקו בתורה או
בכל דבר אחר,
ביכולתו להגיע לעץ
החיים. כמו שנאמר
"בכל דרכיך דעהו
והוא ישר אורחותיך"

- כל אדם שהוא סר מרע ועושה טוב, משאו ומתנו
באמונה עם הבריות ומשתדל במצוות ותורה כפי כוחו, יכול
לזכות לעץ החיים.

"נעשה אדם בצלמו"

נמלך הקב"ה עם מלאכי השרת לגבי יצירת האדם
נזר הבריאה, כדי ללמד את האדם ענווה ולהדבק
בהנהגת ה' יתברך שמו. למרות שהוא דן יחידי
ויחיד בעולמו ובכל זאת נמלך במלאכי השרת
בעשיית האדם.

כך צריך האדם להיוועץ
באחרים, ושומע לעצה
חכם. וכן לשמוע ולהתייעץ
עם אשתו שהיא כגופו
ולשמוע מה דעתה בדבר,
ולמרות שהוא המילה
האחרונה בבית והכל

עובר דרכו, מכל מקום בזה מראה שמתחשב
בדעתה וברצונה, וזה מחזק מאד את הקשר
בין בני הזוג. ~ מתוך בני בנימין ~

המפתח לגן עדן

כדי למצוא את החלק
לעולם הבא כראוי,
צריך ללמוד תורה
וגם לנשים "נשים
במה זוכות לעולם
הבא" - רק אם

תשלחנה את בעליהן ללמוד תורה תזכינה
לעולם הבא. ללא תורת בעלה אין לה כמעט
סיכוי לזכות בקורטוב של עולם הבא. כמה
מסכנות הן הנשים שבעליהן לא לומדים תורה...
הר' ניסים יגן ז"ל